T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/99
KARAR NO : 2022/414
KARAR TR : 16/09/2022

ÖZET: Davacı..... köy Muhtarlığınca, 2018 yılına kadar kendi köy sınırlarında olduğunu iddia ettikleri ..... Tepesi'nin; 2/B uygulaması ile sınırlarından çıkartılarak davalı ..... Köyü sınırlarına dahil edildiğinden bahisle, idari işlemin iptali ile bahse konu tepenin kendilerine ait olduğunun tespit edilerek eski hale getirilmesine karar verilmesi istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : İ. Tüzel Kişiliğini temsilen Muhtar İ. K
Davalılar : 1- .... Köyü Tüzelkişiliği
2- Orman Genel Müdürlüğü

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı..... köy Muhtarlığı,davalı idare kayıtlarında daha önce ..... tepe devlet ormanının köylerininsınırları içerisinde kalan bölümünün orman haritalarında yer aldığını ancak 2018 yılında yapılan 2/B çalışmaları ile ..... tepesinin kayıtlardan çıkartıldığını sadece ..... Köyü sınırları içerisinde yer aldığını ifade ederek; köyleri ve..... Köyünün sınırlarının tespiti, idari işlemin iptali ile köylerinin sınırları içerisinde kalan ..... tepesinin davalı idarenin kayıtlarında eski haline getirilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Kastamonu 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 27/05/2021 tarih ve E.2021/168, K.2021/155 sayıile,** 442 sayılı Köy Kanunu'nun 4., 5.,Sınır Anlaşmazlığı, Mülki Ayrılma ve Birleşme ile Köy Kurulması ve Kaldırılması Hakkında Yönetmeliğin 4. ve5.maddelerine yer verdikten sonra, uyuşmazlığın idari yargının görev alanında bulunduğu gerekçesiyleyargı yolu caiz olmadığından HMK 114/1-b ve 115/2 maddeleri uyarınca davanınusulden reddine karar vermiş, bu karar istinaf yoluna başvurulmaksızın kesinleşmiştir.Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Anılan yasal düzenlemelerden, köyler arasında varolan sınırların toprak üstü uygulanmasından doğan anlaşmazlığın idari usul ve esaslara göre idarece çözümleneceği ve gerekirse sınırların yeniden çizileceği anlaşılmaktadır.

Eldeki davada, davalı köy tüzel kişiliği tarafından, köy sınırlarının toprak üstü uygulamasının bir yargı kararı ile saptanmasının istendiği; istemin, eda davasının öncüsü niteliğinde bir özel hukuk ilişkisinin saptanmasına ilişkin olmayıp idari yöntemler çerçevesinde idarece yapılan işleme karşı çıkılarak, aynı konuda yargı kararı verilmesinin istenilmiş olduğu anlaşıldığına göre, söz konusu tespitin de idari yargı yerinde inceleneceği açıktır.(Yargıtay 4. HD 2009/12707 E., 2010/8335 K. Sayılı, 08/07/2010 tarihli ilamı)

İdari Yargılama Usulü Kanunu 34/2. maddesinde "Köy, belediye ve özel idareleri ilgilendiren mevzuatın uygulanmasına ilişkin davalarla sınır uyuşmazlıklarında yetkili mahkeme, mülki idari birimin, köy, belediye veya mahallenin bulunduğu yahut yeni bağlandığı yer idare mahkemesidir." biçiminde düzenleme yer almaktadır.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 114. Maddesinde dava şartları düzenlenmiş olup yine aynı kanunun 115. maddesinde mahkemece dava şartlarının mevcut olup olmadığının davanın her aşamasında kendiliğinden araştırabileceği ve dava şartı noksanlığı tespit edilirse davanın usulden reddedilebileceği hüküm altına alınmıştır. Davacının köy sınırının tespiti ve idari işlemin iptali isteminin değerlendirilmesinin idari yargının görev alanı içinde olduğu anlaşıldığından yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle HMK.l 14/1-b ve 115/2 maddeleri gereğince açılan davanın usulden reddine karar vermek gerekmiş aşağıdaki şekilde hüküm tesis edilmiştir."

3. Davacıbu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Kastamonu İdare Mahkemesi 06/01/2022 tarih ve E.2021/1404 sayıile,** 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 1., 9., 25. ve 26. maddelerine yer verdikten sonra, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un

19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısımları şöyledir:

"Uyuşmazlıkta; dava dilekçesine ekli Orman Genel Müdürlüğü Kastamonu Orman Bölge Müdürlüğü Kadastro ve Mülkiyet Şube Müdürlüğünün 03/11/2020 tarih ve 2381223 sayılı yazısında; ..... Köyünde 2016 yılında Orman Kadastrosu ve 2018 yılında da 2/B çalışmaları yapılarak askıya çıkarıldığı ve kesinleştiğinin belirtildiği, Mahkememizin 25/11/2021 tarihli ara kararı üzerine Orman Genel Müdürlüğü ve Kastamonu Valiliği tarafından gönderilen bilgi ve belgelerden de; yakın zamanda İslam Köyü ile ..... Köyü bakımından yerleşik alan sınırı (köy sınırı) tespitine ilişkin herhangi bir işlem yapılmadığının anlaşıldığı, yine dava dilekçesinde de 2018 yılında yapılan 2/B çahşmaları neticesinde ..... tepesinin köy sınırlarından çıkarıldığından bahsedildiği, dolayısıyla işbu uyuşmazlığın iki köy arasındaki sınır uyuşmazlığından ziyade kadastro çalışmaları suretiyle yapılan tespitlere ilişkin olduğu görülmektedir.

Bu durumda; yukarı anılan mevzuat uyarınca uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı mercilerinin görevli olduğu sonucuna varılmakla, işin esasının incelenmesine olanak bulunmamaktadır."

5.2247 sayılı Kanun'un 19., 21. ve 16. maddeleri uyarınca Danıştay Başsavcısı ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının yazılı düşünceleri istenilmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCELERİ

6. Danıştay Başsavcısı, kadastro çalışması sonunda köyler arasındaki tespitlere ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğuyolunda düşünce vermiştir.

7. YargıtayCumhuriyet Başsavcısı, kadastro çalışmaları sonucu yapılan tespitlere ilişkin uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolunda düşünce vermiştir.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

8. 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun"*Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 22/2/2005 – 5304/1 md.)

Bu Kanunun amacı, ülke koordinat sistemine göre memleketin kadastral veya topoğrafik kadastral haritasına dayalı olarak taşınmaz malların sınırlarını arazi ve harita üzerinde belirterek hukukî durumlarını tespit etmek suretiyle 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun öngördüğü tapu sicilini kurmak, mekânsal bilgi sisteminin alt yapısını oluşturmaktır."

9. Kanun'un"*Kadastro çalışma alanı, ilan ve itiraz*" başlıklı 4. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"Kadastro bölgesindeki her köy ile belediye sınırları içinde bulunan mahallelerin her biri, kadastro çalışma alanını teşkil eder

Kadastro müdürü, kadastrosuna başlanacak mahalleyi veya köyü en az 15 gün önce bölge merkezi ile çalışma alanı ve komşu köy, mahalle ve belediyelerde alışılmış vasıtalarla duyurur Bu duyuruda çalışma sınırlarının tespitine hangi gün ve saatte başlanacağı belirtilir

(Değişik üçüncü fıkra: 22/2/2005 - 5304/3 md.) Çalışma alanında orman bulunması ve 6831 sayılı Orman Kanununa göre orman kadastrosuna başlanılmamış olması halinde, orman kadastrosu ve bu ormanların içinde ve bitişiğinde her çeşit taşınmaz malların ormanlarla müşterek sınırlarının tayini ve tespiti kadastro ekibi tarafından yapılır Ancak, bu çalışmalarda kadastro ekibine, Orman Genel Müdürlüğü taşra teşkilâtınca görevlendirilecek en az bir orman yüksek mühendisi veya orman mühendisi ile tarım müdürlüklerince görevlendirilecek bir ziraat yüksek mühendisi veya ziraat mühendisinin bildirimden itibaren yedi gün içerisinde iştirak ettirilmesi zorunludur Bu çalışmalara muhtar ve bilirkişilerin katılmaması halinde çalışmalar re'sen devam ettirilir

(Değişik : 22/2/2005 - 5304/3 md.) Ormanla ilgili yapılan itirazların incelenmesinde kadastro komisyonuna da itiraza konu tespitlerde görev almayan Orman Genel Müdürlüğü taşra teşkilâtınca görevlendirilecek bir orman yüksek mühendisi veya orman mühendisi ile tarım müdürlüklerince görevlendirilecek bir ziraat yüksek mühendisi veya ziraat mühendisi iştirak ettirilmesi zorunludur

(Değişik: 22/2/2005 - 5304/3 md.)Çalışma alanındaki ormanların bu ekipçe sınırlandırma ve tespitleri yapılarak otuz günlük kısmi ilâna alınır Bu alanlarda orman kadastrosu yapılmış sayılır (Değişik : 22/2/2005 - 5304/3 md.)Orman kadastrosu kesinleşmiş yerlerde bu sınırlara aynen uyulur.

Kadastro ekibi; kadastro çalışma alanı sınırının tespitinde il ve ilçelerin belediye sınırları ile köy sınırlarını dikkate alır.

Bu sınırlar mahalle, belediye, köy idari sınırları sayılmaz.

Sınır tespitlerinde; komşu mahalle veya köyün bilgi ve belgelerinden istifade edilir.

Tespit edilen sınır harita veya ölçü krokisinde gösterilir.

Kadastro teknisyenlerince tespit edilen sınıra yedi gün içerisinde kadastro müdürlüğü nezdinde itiraz edilebilir

Kadastro müdürü, bu itirazı inceleyerek yedi gün içerisinde karara bağlar İlgililer hazırsa tefhim,

değilse derhal tebliğ edilen bu karara karşı yedi gün içerisinde kadastro mahkemesine itiraz edilebilir Bu itiraz, duruşmasız ve gerektiğinde mahallinde inceleme yapılarak, onbeş gün içinde kesin karara bağlanır Ancak; tespit edilen bu sınıra karşı kesinleşmiş mahkeme kararı var ise aynı konuda itirazda bulunulamaz.

(Ek fıkra: 19/4/2018-7139/35 md.) Orman tahdidi veya kadastrosu yapılarak kesinleşmiş orman haritalarında, tapuya tescil edilip edilmediğine bakılmaksızın düzeltmeyi gerektiren tutanak, pafta ve zemin uyumsuzluğunun tespit edilmesi halinde, orman işletme müdürlüğünce görevlendirilecek en az bir orman yüksek mühendisi veya orman mühendisi ile ilgili kadastro müdürlüğünce görevlendirilecek kontrol mühendisi veya mühendisin iştirak ettirildiği, bu Kanunun 3 üncü maddesine göre oluşturulacak kadastro ekibince orman sınır nokta ve hatları orman kadastro tutanakları esas alınmak suretiyle zemine aplike edilir Tespit edilen uyumsuzluk yukarıda oluşturulan kadastro ekibince teknik mevzuatına uygun hale getirilir Çalışma neticesinde bir zabıt düzenlenir ve bu zabıt, ekip görevlileri ile orman ve kadastro mühendisleri tarafından birlikte imzalanır. Düzeltme işlemi bu Kanunun 11 inci maddesine göre yapılacak askı ilanını müteakip kesinleşir..."

10. Kanun'un"*Genel olarak görev*" başlıklı 25. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"*Kadastro mahkemesi; taşınmaz mal mülkiyetine ve sınırlı ayni haklara, tapuya tescil veya şerh edilecek veyahut beyanlar hanesinde gösterilecek sair haklara, sınır ve ölçü uyuşmazlıklarına, kadastroya ve tapu sicilini ilgilendiren benzeri davalara ve özel kanunlarca kendisine verilen işlere bakar; Kadastroya veya kadastro ile ilgili verasete ait uyuşmazlıkları çözümleyebileceği gibi, istek üzerine veraset belgesi de verebilir.*"

11.Kanun'un "*Zaman bakımından görev ve yetki*" başlıklı 26. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"*Kadastro Mahkemesi;*

A)10 uncu maddeye göre kadastro komisyonu tarafından gönderilen tutanaklara ait davaları,

B)11 inci maddede belirtilen askı ilanı içinde açılan davaları,

C)Mahalli hukuk Mahkemelerinden 27 nci madde uyarınca Kadastro Mahkemesine devredilen dava ve dosyaları,

D)Kadastro Mahkemelerine dava açıldıktan sonra, tesbitten önceki haklara dayanarak, asli müdahil olarak katılanların iddialarına dair uyuşmazlıkları,

İnceler ve karara bağlar..."

B. Yargı Kararları

12. Uyuşmazlık MahkemesiHukuk Bölümünün 26/10/2015 tarihli ve E. 2015/709, K.2015/712 sayılıkararında, kadastro tarafından köyler arasında tespit edilen sınırın iptali ve yeniden belirlenmesi istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

13. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, ÜyelerBirol SONER, Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Nurdane TOPUZ, Ahmet ARSLAN ve Mahmut BALLI'nın katılımlarıyla yapılan 16/09/2022 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

14. Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

15. Dava, davacı..... köy Muhtarlığınca, 2018 yılına kadar kendi köy sınırlarında olduğunu iddia ettikleri ..... Tepesi'nin; 2/B uygulaması ile sınırlarından çıkartılarak davalı ..... Köyü sınırlarına dahil edildiğinden bahisle, idari işlemin iptali ile bahse konu tepenin kendilerine ait olduğunun tespit edilerek eski hale getirilmesine karar verilmesi istemiyleaçılmıştır.

16. Dava dosyalarının incelenmesinden, ... Köyünde 2016 yılında Orman Kadastrosu ve 2018 yılında da 2/B çalışmaları yapılarak askıya çıkarıldığı ve kesinleştiği; dosya kapsamındaİslam Köyü ile ..... Köyü bakımından yerleşik alan sınırı (köy sınırı) tespitine ilişkin herhangi biridari işleme rastlanılmadığı; davacının istemi irdelendiğinde,2018 yılında yapılan 2/B çalışmaları sonucunda ..... tepesinin köy sınırlarından çıkarıldığından bahsedildiği, dolayısıyla uyuşmazlığın, iki köy arasındaki sınır uyuşmazlığından ziyade kadastro çalışmaları suretiyle yapılan tespitlere ilişkin olduğu anlaşılmıştır.

17. Bu durumda, mevzuat hükümleri ile somut olay birlikte irdelendiğinde, kadastro çalışmaları sonucu yapılan

tespitlere ilişkin uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Kastamonu İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Kastamonu 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 27/05/2021 tarih ve E.2021/168, K.2021/155 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Kastamonu İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Kastamonu 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 27/05/2021 tarih ve E.2021/168, K.2021/155 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

16/09/2022 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Birol	Nilgün	Doğan
TOPAL	SONER	TAŞ	AĞIRMAN

Üye	Üye	Üye
Nurdane	Ahmet	Mahmut
TOPUZ	ARSLAN	BALLI